Tłumaczenie z oryginału w języku angielskim

COMMERZBANK

Commerzbank AG, Kaiserplatz, 60311 Frankfurt am Main

Board of Managing Directors

Commerzbank AG
Postal address: 60261 Frankfurt am Main
Office address: Kaiserplatz
60311 Frankfurt am Main
Germany
Phone +49 69 136 - 20

Do:

Prezes Rady Ministrów
Pani Ewa Kopacz
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

Marszałek Sejmu
Pani Małgorzata Kidawa-Błońska
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa

Marszałek Senatu
Pan Bogdan Borusewicz
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa

Minister Finansów
Pan Mateusz Szczurek
ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

SEKRETARIAT Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 20.08.15 zał.
nr. 5173 podpis.

GABINET MARSZAŁKA SENATU
wpłynęło dn. 18.08.15.
nr. 3361 podpis.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Publicznych
Podpis.

Dnia 14 sierpnia 2015 roku

Projekt ustawy o szczególnych zasadach restrukturyzacji walutowych kredytów mieszkaniowych w związku ze zmianą kursu walut obcych do waluty polskiej oraz o zmianie niektórych ustaw.

Szanowna Pani Premier, Szanowna Pani Marszałek, Szanowni Panowie!

Commerzbank AG („Commerzbank") jest większościowym akcjonariuszem mBanku S.A. („mBank") zarejestrowanego w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000025237.

Już od ponad 20 lat Commerzbank wspiera rozwój mBanku (poprzednio działającego pod firmą: BRE Bank), zarówno poprzez dostarczanie strumieni kapitałowych, jak i przekazywanie wiedzy i doświadczeń. W szczególności, w latach 2005-2008 na mocy dwustronnych umów kredytowych

Commerzbank udzielił mBankowi, a pośrednio polskim kredytobiorcom, finansowania w łącznej wysokości ok. 7 mld CHF, co umożliwiło wielu polskim gospodarstwom domowym nabycie własnych nieruchomości, a tym samym istotnie wpłynęło na rozwój polskiej gospodarki. Dzięki mocnej pozycji Commerzbanku na niemieckim rynku bankowości konsumenckiej, mBank uzyskał dostęp do najbardziej stabilnego i trwałego finansowania, które umożliwiło mu prowadzenie akcji kredytowej w zakresie kredytów hipotecznych w Polsce. W 2009 roku Commerzbank sfinansował natomiast podwyższenie kapitałów własnych mBanku. Decyzja o zwiększeniu zaangażowania kapitałowego w mBanku zapadła pomimo licznych poważnych wyzwań, z którymi Commerzbank zmagał się wówczas na rynku macierzystym.

Dotychczasowe zaangażowanie Commerzbanku w działalność mBanku dobitnie świadczy o tym, że Commerzbank był zawsze żywo zainteresowany wspieraniem i rozwojem mBanku, polskiego sektora bankowego i polskiej gospodarki. Dlatego też mamy nadzieję, że Commerzbank jest postrzegany jako partner godny zaufania nie tylko przez mBank i jego klientów, ale także przez Państwa i wszystkich polskich obywateli.

Zwracamy się do Państwa w sprawie projektu ustawy o szczególnych zasadach restrukturyzacji walutowych kredytów mieszkaniowych w związku ze zmianą kursu walut obcych do waluty polskiej oraz o zmianie niektórych ustaw (druk sejmowy nr 3660), który był po raz pierwszy przedmiotem obrad Sejmu w dniu 8 lipca 2015 roku i dwukrotnie był przedmiotem prac Komisji Finansów Publicznych (druki sejmowe nr 3781 i 3781A), a po otrzymaniu sprawozdań Komisji Finansów Publicznych został przyjęty przez Sejm – z odpowiednimi poprawkami – w dniu 5 sierpnia 2015 i przekazany pod obrady Senatu.

Projekt ustawy w swojej aktualnej postaci, jak również w poprzednich wersjach („Projekt Ustawy"), był wielkim zaskoczeniem dla nas jako inwestorów mBanku, jak i dla całego sektora bankowego w Polsce. Postanowienia Projektu Ustawy dotyczące portfeli kredytów hipotecznych denominowanych w walutach obcych przewidują, że banki obciążone zostaną nieproporcjonalnie dużą częścią kosztów związanych z ostatnią aprecjacją walut obcych w relacji do złotego, w tym w szczególności z aprecjacją franka szwajcarskiego (CHF). Przyjęcie Projektu Ustawy umożliwi zdecydowanej większości osób, które zaciągnęły kredyty w walutach obcych, dokonanie jednostronnej zmiany zasadniczych postanowień i warunków wiążących ich umów kredytowych, przy czym zmiana ta będzie mieć moc wsteczną. W naszej ocenie Projekt Ustawy lekceważy prawa i obowiązki wynikające z umów kredytów hipotecznych denominowanych w walutach obcych, uzgodnione między mBankiem i kredytobiorcami. Wskazana ingerencja prawodawcy w treść wspomnianych umów prawa cywilnego jest nieuzasadniona, a jej skala jest nieproporcjonalna w stosunku do zakładanego celu. Od 2009 roku właściwe organy administracji publicznej wprowadziły znaczące obostrzenia na polskim rynku kredytów hipotecznych, między innymi tak zwaną ustawę anty-spreadową z dnia 29 lipca 2011 roku (Ustawa z dnia 29 lipca 2011 roku o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw), jednak to do tej pory nie mieliśmy do czynienia z działaniem o charakterze retroaktywnym. Należy przy tym podkreślić, że mBank zawsze w pełni respektował postanowienia regulacji normatywnych i był otwarty na poszukiwanie rozwiązań umownych, których

celem jest pomoc kredytobiorcom stojącym w obliczu problemów ze spłatą kredytów hipotecznych denominowanych w walutach obcych. Co więcej, mBank, podobnie jak cały polski sektor bankowy, od stycznia 2015 roku jest mocno zaangażowany w poszukiwanie rozwiązań nakierowanych na pomoc kredytobiorcom dotkniętym nagłą aprecjacją franka szwajcarskiego, w szczególności poprzez wdrażanie instrumentów zaproponowanych przez Związek Banków Polskich w dniu 23 stycznia 2015 roku. W powyższym kontekście warto również przypomnieć, że w okresie, w którym mBank udzielał kredytów hipotecznych denominowanych w walutach obcych, w tym w szczególności we franku szwajcarskim, polskie władze publiczne zachęcały banki działające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do oferowania klientom kredytów hipotecznych denominowanych w walutach obcych, co stanowiło w istocie środek wsparcia dla polityki mieszkaniowej władz.

Należy również wskazać, że zgodnie ze stanowiskiem przedstawionym przez Narodowy Bank Polski, kredyty hipoteczne denominowane w walutach obcych nie kreują ryzyka systemowego, w związku z czym wprowadzenie proponowanej ustawy do systemu prawa krajowego jest nieuzasadnione. Co więcej, stanowisko Narodowego Banku Polskiego w sprawie Projektu Ustawy zostało potwierdzone przez Europejski Bank Centralny. Powyższe rodzi poważne i uzasadnione wątpliwości odnośnie tego czy zaproponowana regulacja ma faktycznie na celu ochronę interesu publicznego. Dodatkowo chcielibyśmy zwrócić Państwa uwagę na raport opublikowany w 2013 roku przez Komisję Nadzoru Finansowego, dotyczący kwestii systemowego przewalutowania kredytów hipotecznych denominowanych w walutach obcych. Z rzeczonego raportu wynika, że według organu nadzoru nad rynkiem finansowym regulacje normatywne nakazujące bankom dokonanie takiego przewalutowania nie są potrzebne, ani tym bardziej rekomendowane.

Sam proces legislacyjny dotyczący omawianego Projektu Ustawy nie jest w naszej ocenie przejrzysty. Zważywszy na konsekwencje wprowadzenia Projektu Ustawy do systemu prawa, ubolewamy w szczególności nad brakiem konsultacji projektu ze środowiskiem bankowym. Brak odpowiedniej procedury jest w naszej ocenie tym bardziej widoczny, iż sam Projekt Ustawy jest procedowany w pośpiechu i to na kilka tygodni przed wyborami parlamentarnymi. Dodatkowo odbywa się to pomimo negatywnej oceny Narodowego Banku Polskiego. W treści wystąpienia z dnia 31 lipca 2015 roku kierowanego do Sejmu Narodowy Bank Polski wskazał w szczególności, że: „Przyjmując powyższą interpretację celu projektu ustawy należy zwrócić uwagę, że analizy NBP wskazują, że sytuacja kredytobiorców, którzy zaciągnęli walutowe kredyty mieszkaniowe nie jest gorsza od pozostałych kredytobiorców. Kredytobiorcy ci mają przeciętnie wyższe dochody niż kredytobiorcy, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy w złotych (dalej: kredytobiorcy złotowi), a skumulowana wartość zapłaconych przez nich rat jest niższa niż dla kredytobiorców złotowych. Wpływ znacznego wzrostu kursu franka szwajcarskiego na wysokość ich rat został natomiast w dużym stopniu ograniczony przez spadek stóp procentowych w tej walucie" – co oznacza, że kredytobiorcy ci korzystali przez długi okres z niższego poziomu oprocentowania kredytów hipotecznych denominowanych w CHF. Powyższe stanowisko poddaje w wątpliwość – podobnie jak wyżej wspomniany raport KNF – występowanie ryzyka systemowego uzasadniającego interwencję prawną w zakresie zaproponowanym w treści Projektu Ustawy o przewalutowaniu kredytów hipotecznych denominowanych w walutach obcych.

Wydaje się wręcz, że to właśnie uchwalenie ustawy w kształcie zaproponowanym w Projekcie Ustawy będzie generować ryzyko systemowe dla sektora bankowego w Polsce. Przewidujemy, że Projekt Ustawy wywrze istotny wpływ na sferę finansów polskich banków i w rezultacie może osłabić stabilność polskiego sektora bankowego. Dodatkowo, wprowadzenie Projektu Ustawy do systemu prawa krajowego obniży zdolność mBanku do udzielania kredytów zarówno klientom indywidualnym, jak i klientom korporacyjnym, co w żadnym wypadku nie jest naszym zamiarem.

Należy także wziąć pod uwagę fakt, że wbrew zarzutom podnoszonym w debacie publicznej, kredytobiorcy mBanku byli zawsze właściwie informowani o ryzyku związanym z kredytami hipotecznymi denominowanymi w walutach obcych i potwierdzali, że mBank rekomendował im zaciągnięcie kredytu hipotecznego denominowanego w walucie krajowej i nie sugerował korzystniejszej oceny zdolności kredytowej w sytuacji gdyby zdecydowali się wnioskować o kredyt hipoteczny denominowany w walucie obcej, a nie w złotówkach.

W związku z powyższym apelujemy do Państwa o podjęcie wszelkich działań na rzecz zapobieżenia przyjęciu do systemu prawa krajowego tak arbitralnej i nieproporcjonalnej regulacji, której skutki dla sektora bankowego w Polsce, a w szczególności dla mBanku, będą bardzo szkodliwe. Równocześnie zwracamy się do Państwa z prośbą o uruchomienie procesu konsultacji, w ramach którego moglibyśmy przedstawić swoje racje i wspólnie wypracować rozwiązanie systemowe pozwalające na rozwiązanie problemu kredytów hipotecznych denominowanych w walutach obcych w Polsce.

Commerzbank AG pragnie jednocześnie zawiadomić Państwa, iż wprowadzenie Projektu Ustawy do systemu prawa polskiego będzie równoznaczne z naruszeniem zobowiązań spoczywających na Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie postanowień Umowy między Polską Rzecząpospolitą Ludową a Republiką Federalną Niemiec w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, podpisanej w Warszawie dnia 10 listopada 1989 roku (zmienionej i uzupełnionej Protokołem z dnia 14 maja 2003 roku). W razie przyjęcia Projektu Ustawy, Commerzbank AG rozważy podjęcie dalszych kroków i działań prawnych, zgodnie z postanowieniami wskazanej Umowy. W naszej ocenie wprowadzenie Projektu Ustawy do systemu prawa polskiego będzie stanowić naruszenie przez Rzeczpospolitą Polską (i) art. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności („Ochrona własności"); (ii) właściwych postanowień prawa unijnego, w tym postanowień Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej; (iii) w szczególności artykułów 2, 20, 21, 22, 31 i 33 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Zwracamy się do Państwa z prośbą o zajęcie oficjalnego stanowiska w powyższej sprawie. Pozostajemy do Państwa dyspozycji i jesteśmy gotowi przekazać wszelkie niezbędne informacje. Jeśli uznają Państwo za celowe zorganizowanie spotkania, deklarujemy naszą gotowość w terminie i miejscu wskazanych przez Państwa.

Z wyrazami głębokiego szacunku,

(-)
Martin Blessing
Prezes Zarządu

(-)
Stephan Engels
Dyrektor Finansowy

Kopia do wiadomości:

Ambasador Republiki Federalnej Niemiec w Rzeczypospolitej Polskiej
Rolf Nikel
ul. Jazdów 12
00-467 Warszawa
Polska

Ministerstwo Finansów Republiki Federalnej Niemiec
Sekretarz Stanu
Dr. Thomas Steffen
Wilhelmstrasse 97
10117 Berlin
Niemcy

Ministerstwo Gospodarki i Energetyki Republiki Federalnej Niemiec
Sekretarz Stanu
Dr. Rainer Sontowski
Scharnhorststr. 34-37
10115 Berlin
Niemcy

COMMERZBANK

Europejski Bank Centralny
Przewodnicząca Rady do spraw Nadzoru
Danièle Nouy
60640 Frankfurt am Main
Niemcy

mBank S.A.
Prezes Zarządu
Cezary Stypulkowski
Senatorska 18
00-950 Warszawa
Polska